

- a. 70 Redacció de l'Evangeli atribuït a MARC
- a. 80 Redacció de l'Evangeli atribuït a MATEU
- a. 85 Reacció de l'Evangeli atribuït a LLUC
- a. 95 Redacció de l'Apoclipisi (atribuït a Joan de Èfeso, Joan l'Antic o el Presbiter)
- a. 115-145 Redacció de l'Evangeli atribuït a JOAN.

- Finals s. II Teofil d'Antioquia (s. II) i Tertulià (≅160≅2409): els teòrics de la TRINITAT (*trinitas, substantia, persona*)

- a. 249-259 Emperador DERI. Primera "persecució" general. No s'exigeix "abjuració", només submissió. **Martirs/"caiguts"**.
- a. 303-305 Emperador **DIOCLECIÀ** (245-305). Segona persecució "universal". **Martirs, confesors i rigoristes→ DONATISTES** (DONAT, bisbe), no accepten com vàlids els ordenats per bisbes que van claudicar o trametre els llibres sants als magistrats imperials, per ésser cremats / "caiguts" i traidors→**CECILIANES** (Cecilià, bisbe de Cartago) o **CATÒLICS**.

- a. 284 Emperador DIOCLECIÀ. TETRARQUIA (Dioclecian, Maximian, Gali i Constanci Cloro)
- a. 306 Constantí emperador.
- a. 312 "Conversió" de l'emperador **CONSTANTÍ** (≅ 280-337). Batalla del Pont Milvi (contra l'emperador Maxenci).
- a. 313 Edicte de Milà (de tolerància): "cada ú pot adorar a la seva manera la divinitat que es troba en el cel".
- a. 320 ARRI⇒ARRIANISME (si el Pare engendra el Fill, hi hagué un moment en que els Fill no existia. En conseqüència: el Fill no és de la mateixa natura que el Pare)
- a. 325 **Concili de Nicea** (contra l'arrianisme). Primera redacció del "símbol de la fe" ("*Crec en...*"). Els Fill és de la mateixa substància que el Pare = consubstancial = homoousios≅monarquianisme de Sabel·li i de Noet→sabel·lianisme (unitat de Déu, no tres persones) = modalisme (la mateixa persona divina, segons el "modo" es manifesta com el Pare, el Fill o l'Esperit Sant (3 modos)..
- a. 328 Trasllat de la capital de l'Imperi Romà a Bizanci→**CONSTANTINOBLA**
- a. 337 Mort de CONSTANTÍ (convertit a l'arrianisme).

- a. 376 Visigots creuen el Danubi (penetració pels Balcans).
- a. 381 I Concili de Constantinoble. Complementació de "*Crec en...*". Déu Pare, Fill i Esperit Sant formen una "*unitat indivisible i una diversitat veritable*".
- a. 382 Dissolució del col·legi sacerdotal "pagans". Els cultes no cristians només romanen actius en el camp (pagus, paganus→"pagans").
- a. 391 L'emperador Teodosi prohibeix el paganisme. Els cristians passen de perseguits a perseguidors.
- a. 397 Mort de (sant) Martí de Tours.

- a. 428 Nestori ⇒DIOFISME o **DIFISISME** ⇒ **Església NESTORIANA (NESTORI**: "Mai acceptaré un Déu amb bolquers, a un Déu de 3 mesos, ni un Déu clavat a la creu"; Maria és només Cristotokos ⇒ Església CALDEA (Patriarca de Babilònia) (unida a Roma l'any 1552)= església UNIATA).

- a. 435 Pena de mort pels pagans.

- a. 431 Concili d'Efes. Teotokos/Cristotokos. Triomf del **MONOFISISTES** (Crist té només té una sola i nova natura, producte de la **fusió** de les natures humana i divina; "una natura composta de dos"). Doctrina promulgada per EUTIQUE (≅378≅454) i Ciril d'Alexandria (380-444), president del concili. ⇒ Esglésies Jacobita (síria ortodoxa), COPTA, Armènia, Etfop).

- a. 451 **Concili de Calcedonia.** Crist és vertader Déu i vertader home, sense fusió, però diferenciats, encara que els Fill prové del Pare és **CONSUSTANCIAL** a Ell (**prosopon o hipostasis/omousios**). Maria és **TEOTOKOS**. ⇒ esglésies **MELQUITES**. Condemna del **MONOFISISME**. Papa **LLEÓ I**, el Gran (440-461, impulsor d'una **corrent ICONOGRAFISTA** (objectiu: contrarrestar **MONOFISISME** i **MANIQUEISME** (**Manes** (216-267), nova religió que té 2 déus iguals: Déu del BE o Pare Etern i **AHRIM**, Déu del MAL).
- a. 455 Invasió dels vandals de Genseric. Sac de Roma ("vandalisme").
- a. 476 **CAIGUDA de L'IMPERI ROMÀ d'OCCIDENT** (darrer emperador: Romul Augustul).
- a. 692 **Concili de TRULLO:** "Que es pinti a Crist en la seva forma humana i no amb els símbol del corder".
- a. 695 Grecs bizantins: "la mateixa veritat és més útil que l'ombra de la veritat, per plasmar la vida passió i resurrecció de Crist".
- a. 723 Inici **moviment ICONOCLASTA** (a orient)
- a. 726 Emperador oriental Lleó III (iconoclàsta). Papa Gregori II.
- a. 731 Escisió de les esglésies d'OCCIDENT i d'ORIENT. Sínode de ROMA (iconofílic).
- a. 755 Papa Esteve. Pipí, rei dels francs. Invenció de la "donació de Constantí" → Estat Pontifici.
- a. 787 II Concili de Nicea. S'aprova el culte a les imatges sagrades.
- a. 800 Carlemany, coronat emperador d'occident. Capella Palatina d'Aquisgrà (reliquia: capa de Sant Martí).
- a. 843 Restauració definitiva al culte de les imatges (a orient)
- a. 867 El patriarca de Constantinoble trenca amb Roma (qüestió del "**filioque**": **si l'Esperit Sant procedeix del Pare i dels Fill, queda destruïda l'existència hipostàtica de la Trinitat**).
- a. 1000**
- a. 1030 i 1033 Sínodes de Vic. **Abat OLIVA** (≈971-1046). **Constitucions de Pau i Treva**.
- a. 1014 L'església romana acusa als ortodoxes grecs d'heretgia, per la qüestió del filio que).
- a. 1054 **CISMA D'ORIENT** (separació definitiva de les esglésies ortodoxa oriental i catòlica occidental)